

Uændret højt forbrug af antipsykotisk medicin blandt ældre med demens

Den nyligt udkomne årlige statusrapport om nationale mål for sundhedsvæsenet viser, at andelen af ældre med demens, der behandles med antipsykotisk medicin, er steget en smule fra 2020 til 2021 trods de bedste intentioner om det modsatte.

Den årlige statusrapport om nationale mål for sundhedsvæsenet viser, at andelen af ældre med demens, der behandles med antipsykotisk medicin, er steget fra 2020-2021 trods de bedste intentioner om det modsatte. Statusrapporten er baseret på oplysninger fra perioden 2014 til 2021. På landsplan har andelen af ældre med demens, der behandles med antipsykotisk medicin, gennem denne otteårige periode ligget på gennemsnitligt 19,4 %. Til sammenligning ligger andelen af ældre uden demens, der årligt indløser en recept på antipsykotisk medicin, nede omkring 2,8 %.

Kurven knækkede opad

I starten af perioden sås en faldende tendens i andelen af ældre med demens, der behandles med antipsykotika: fra 19,9 % i 2014 til 18,5 i 2019. Men i de følgende år knækkede kurven den gale vej med en andel på 19,6 % i 2020 stigende til 19,9 i 2021. Man er så at sige blevet slået tilbage til starten i 2014.

Tallene er sandsynligvis påvirket af covid-19 pandemien i 2020 til 2022, der kan have lagt en dæmper på muligheden for at anvende ikke-medicinske tiltag ved psykiske og adfærdsmæssige symptomer hos ældre med demens.

Siden seneste offentliggørelse af nationale mål for sundhedsvæsenet er definitionen af demens ændret lidt med tilføjelsen af nogle diagnosekoder for demenssygdomme. Ændringen kan have medført en stigning på op til 4 % for det samlede antal af borgere med demens sammenlignet med tidligere, men har næppe haft afgørende betydning for, hvor stor en andel, der behandles med antipsykotika.

Regionale forskelle

Statusrapporten indeholder detaljerede oplysninger om andelen af ældre med demens, der behandles med antipsykotika, på regionalt og kommunalt niveau.

Bedst ser det ud i Region Nordjylland, hvor den gennemsnitlige andel i perioden 2014 til 2021 ligger på kun 15,7 %. Næstbedst ligger Region Sjælland med en gennemsnitlig andel på 16,9 %. Herefter følger Region Midtjylland med en gennemsnitlig andel på 19,0 %, Region Syddanmark med en gennemsnitlig andel på 19,9%, mens Region Hovedstaden topper listen med en gennemsnitlig andel på ikke mindre end 21,3 %.

Hvis man ser på udviklingen fra 2020 til 2021, der repræsenterer de mest opdaterede oplysninger, er det gået den gale vej for Region Syddanmark, Midtjylland og Nordjylland med en voksende andel af ældre med demens, der behandles med antipsykotika. I Region Sjælland er andelen skrumpet lidt fra 18 % i 2020 til 17,8 % 2021, og i Region Hovedstaden er andelen stort set uændret godt 21 %.

Stevns viser vejen

Hvis man dykker helt ned på det kommunale niveau, ser det bedst ud i Stevns Kommune, hvor kun 10,3 % af de ældre borgere med demens indløste recept på antipsykotisk medicin i 2021. Også Assens, Billund og Vesthimmerlands kommuner ligger lunt i svinget med andele nede omkring 12 %.

I den høje ende af spektret ligger Ikast-Brande Kommune, hvor ikke mindre end 30,5 % af de ældre borgere med demens indløste recept på antipsykotisk medicin i 2021, mens Tønder Kommune indtager en lidt tvivlsom førsteplads med en andel på hele 33,5 % i 2021.

Statusrapporten indeholder ikke nogen overvejelser vedrørende eventuelle årsager til de beskrevne resultater og tendenser.

De nationale mål for sundhedsvæsenet har fokus på kvalitet, sammenhæng i behandlingen, patientsikkerhed og flere sunde leveår. De nationale mål og den lokale forankring heraf er en central del af Det Nationale Kvalitetsprogram.

Regeringen, Danske Regioner og Kommunernes Landsforening (KL) er enige om målene, der monitoreres ved hjælp af en række udvalgte indikatorer. Under overskriften 'Styrket indsats for kronikere og ældre patienter' er der defineret fire indikatorer, hvoraf den ene drejer sig om nedbringelse af brugen af antipsykotisk medicin til ældre med demens.

Nationale mål for sundhedsvæsenet 2022. Indenrigs- og sundhedsministeriet, Danske Regioner, KL; 2023.

[Indenrigs- og sundhedsministeriet](#)

Talgrundlag for Nationale mål for sundhedsvæsenet 2022.

[Indenrigs- og sundhedsministeriet](#)

Oprettet: 10. juli 2023